

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑ

ΟΞΥΓΟΝΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Κανούτα 1, 42100, Τρίκαλα

www.oxygencert.gr

τηλ. 2431029343, fax: 2431029141 email: info@oxygencert.gr

Καταγωγή Χοίρων

Κατά την επιλογή των φυλών ή τύπων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα των ζώων αυτών να προσαρμόζονται στις τοπικές συνθήκες, η ζωτικότητα τους και η ανθεκτικότητά τους σε ασθένειες. Πέραν τούτων, πρέπει να επιλέγονται φυλές ή τύποι ζώων κατά τρόπον ώστε να αποφεύγονται οι ασθένειες και τα προβλήματα υγείας που συνδέονται σε ορισμένες φυλές ή τύπους που χρησιμοποιούνται στην εντατική κτηνοτροφία (όπως π.χ. το σύνδρομο του στρες των χοίρων, το σύνδρομο PSE, το σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου, οι αυτόματες αποβολές, η δυστοκία που απαιτεί καισαρική τομή κ.λπ.). Πρέπει να προτιμώνται οι αυτόχθονες φυλές και τύποι.

Οι χοίροι πρέπει να προέρχονται (δηλαδή να έχουν γεννηθεί και να εκτραφεί) από βιολογικές εκμεταλλεύσεις. Σε κάθε περίπτωση, από τη στιγμή που θα εισαχθούν τα ζώα στη μονάδα, εκτρέφονται βιολογικά.

Στην παρούσα περίπτωση μπορούν να γίνουν οι παρακάτω παρεκκλίσεις και εφόσον όταν δεν υφίσταται επαρκής αριθμός ζώων βιολογικής εκτροφής:

- Κατά την πρώτη συγκρότηση ενός κοπαδιού, η εκτροφή των νεαρών θηλαστικών μη βιολογικής εκτροφής πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής αμέσως μετά τον απογαλακτισμό τους. Ακόμη οι χοίροι πρέπει να έχουν βάρος μικρότερο των 35 kg.
- Όταν ανανεώνεται ένα κοπάδι χοίρων, για να συμπληρώνεται η φυσική ανάπτυξη και να διασφαλίζεται η ανανέωση του κοπαδιού, επιτρέπεται να εισάγονται ενήλικα αρσενικά και θηλυκά (άτοκα) ζώα τα οποία προέρχονται από μη βιολογικές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και πρέπει να εκτρέφονται στη συνέχεια σύμφωνα με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής. Ακόμη, ο αριθμός θηλυκών θηλαστικών δε δύναται να υπερβαίνει

ετησίως το 20 % του αριθμού των ενήλικων χοίρων, ως θηλυκά άτοκα ζώα (για μονάδες παραγωγής με αριθμό λιγότερο των 5 χοίρων η ανανέωση του κοπαδιού περιορίζεται σε 1 ζώο ετησίως).

Το ποσοστό αυτό επιτρέπεται να αυξηθεί, μέχρι 40%, με τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αρχής, στις ακόλουθες ειδικές περιπτώσεις:

- σημαντική επέκταση της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης,
 - αλλαγή φυλής,
 - ανάπτυξη νέας κτηνοτροφικής δραστηριότητας,
 - απειλή εξαφάνισης φυλών από την κτηνοτροφία.
- Τα ζώα αυτών των φυλών δεν πρέπει να είναι αναγκαστικά άτοκα.

Οι χοίροι που προέρχονται από μονάδες μη βιολογικής εκτροφής, καθώς και τα προϊόντα τους, για να θεωρηθούν βιολογικά πρέπει να τηρηθεί η περίοδος μετατροπής κατά τη διάρκεια της οποίας πρέπει να τηρούνται όλες οι απαιτήσεις των Καν. (ΕΚ) 834/2007 και 889/2008 όπως κάθε φορά ισχύουν.

Όταν τα ζώα προέρχονται από μονάδες μη βιολογικής εκτροφής, επιτρέπεται να εφαρμόζονται ειδικά μέτρα, όπως εξετάσεις πρώιμης διάγνωσης ή περίοδοι απομόνωσης των ζώων, σε συνάρτηση με τις τοπικές συνθήκες.

Ταυτοποίηση των ζώων

Η ταυτοποίηση των χοίρων πρέπει να είναι δυνατή ανά πάσα στιγμή με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων μεθόδων, ατομικά για κάθε ζώο.

Μετατροπή Χοίρων

Η περίοδος μετατροπής αρχίζει το ταχύτερο, όταν η επιχείρηση κοινοποιήσει τη δραστηριότητά της στην αρμόδια αρχή και υποβάλει την εκμετάλλευσή της στο σύστημα ελέγχου.

Η περίοδος μετατροπής για τους χοίρους ώστε τα προϊόντα που προέρχονται από αυτά να θεωρούνται προϊόντα βιολογικής κτηνοτροφίας είναι 6 μήνες. Οι χοίροι και τα ζωικά προϊόντα που παράγονται κατά την περίοδο μετατροπής δε διατίθενται στο εμπόριο με τις ενδείξεις περί βιολογικού τρόπου παραγωγής.

Μετατροπή αγροτεμαχίων που χρησιμοποιούνται στη βιολογική χοιροτροφία

Ο κτηνοτρόφος βιολογικής εκτροφής πρέπει να έχει ιδιόκτητες εκτάσεις ή να διαχειρίζεται τη γεωργική γη ή/και να έχει συνάψει γραπτή συμφωνία συνεργασίας με άλλο επιχειρηματία για να καλύψει κατά προτεραιότητα τις ανάγκες του σε ζωοτροφές.

Ολόκληρη η έκταση της μονάδας που χρησιμοποιείται για παραγωγή ζωοτροφών πρέπει να τηρεί τους

κανόνες της βιολογικής γεωργίας, χρησιμοποιούμενων των περιόδων μετατροπής όσον αφορά στα φυτά και στα φυτικά προϊόντα.

Η περίοδος μετατροπής μπορεί να μειωθεί σε ένα έτος για τους βοσκότοπους και τους υπαίθριους χώρους που χρησιμοποιούνται από μη φυτοφάγα είδη ζώων. Η περίοδος αυτή μπορεί να μειωθεί σε έξι μήνες όταν στην εν λόγω έκταση δεν έχουν χρησιμοποιηθεί κατά το τελευταίο έτος προϊόντα μη εγκεκριμένα για τη βιολογική παραγωγή.

Ταυτόχρονη Μετατροπή

Σε περίπτωση ταυτόχρονης μετατροπής ολόκληρης της μονάδας παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων των ζώων, των βοσκοτόπων ή/και των τυχόν γαιών που χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές), η συνολική περίοδος μετατροπής για τα ζώα, τους βοσκοτόπους ή/και τις τυχόν γαίες που χρησιμοποιούνται για ζωοτροφές είναι 24 μήνες εφόσον τα ζώα τρέφονται κυρίως με προϊόντα της μονάδας παραγωγής.

Ταυτόχρονη εκτροφή και βόσκηση βιολογικών και μη βιολογικών ζωικών πληθυσμών

Επιτρέπεται να εκτρέφονται ταυτόχρονα βιολογικά και μη βιολογικά ζώα, μόνο όταν ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις:

- α) τα ζώα μη βιολογικής εκτροφής εκτρέφονται σε κτήρια και αγροτεμάχια εμφανώς διαχωρισμένα από τις μονάδες βιολογικής παραγωγής
- β) τα ζώα ανήκουν σε διαφορετικό είδος (π.χ. οι χοίροι είναι βιολογικής εκτροφής, ενώ τα βοοειδή είναι συμβατικής εκτροφής)
- γ) τα ζώα βιολογικής και μη βιολογικής εκτροφής δε βόσκουν ταυτόχρονα στον ίδιο βοσκότοπο
- δ) τα ζώα βιολογικής εκτροφής επιτρέπεται να βόσκουν σε κοινοτικές γαίες υπό τον όρο ότι η γη δεν έχει υποστεί για 3 τουλάχιστον χρόνια χειρισμούς με μη επιτρεπόμενα προϊόντα για βιολογική παραγωγή. Τα ζωικά προϊόντα που παράγονται από ζώα βιολογικής εκτροφής, ενόσω χρησιμοποιούν τις εν λόγω γαίες δεν πρέπει να θεωρούνται προϊόντα βιολογικής κτηνοτροφίας, εκτός εάν είναι δυνατό να αποδειχθεί ότι υπήρξε επαρκής διαχωρισμός από τα ζώα μη βιολογικής εκτροφής.

Διατροφή και Ζωοτροφές

Οι νεογέννητοι χοίροι πρέπει να τρέφονται με μητρικό γάλα για τουλάχιστον 40 ημέρες.

Στο ημερήσιο σιτηρέσιο των χοίρων πρέπει να προστίθεται χονδροαλεσμένη, νωπή, αποξηραμένη ή ενσιρωμένη ζωοτροφή.

Απαγορεύεται η εκτροφή των ζώων υπό συνθήκες διατροφής ή άλλες που να προάγουν την ανάπτυξη αναιμίας.

Οι πρακτικές πάχυνσης πρέπει να είναι αναστρέψιμες σε οποιοδήποτε στάδιο της εκτροφής.

Απαγορεύεται η καταναγκαστική διατροφή.

Μέχρι 30% της σύστασης των σιτηρεσίων επιτρέπεται να είναι από ζωοτροφές σε μετατροπή. Το ποσοστό μπορεί να φτάσει το 100%, αν οι ζωοτροφές είναι ιδιοπαραγόμενες.

Μέχρι 20% της συνολικής μέσης ποσότητας ζωοτροφών μπορεί να προέρχεται είτε από βόσκηση, είτε από συγκομιδή μόνιμων βοσκοτόπων, είτε από αγροτεμάχια με πολυετή κτηνοτροφικά ή πρωτεϊνούχα φυτά κατά το πρώτο έτος της μετατροπής τους, υπό τον όρο ότι αποτελούν τμήμα της ίδιας εκμετάλλευσης και δεν ήταν μέρος μονάδας βιολογικής παραγωγής αυτής της εκμετάλλευσης τα τελευταία πέντε έτη. Όταν χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα ζωοτροφές σε μετατροπή και ζωοτροφές από αγροτεμάχια κατά το πρώτο έτος της μετατροπής τους, το συνδυασμένο συνολικό ποσοστό των ζωοτροφών αυτών επιτρέπεται να φτάνει το 100% του σιτηρεσίου.

Οι ζωοτροφές, οι πρώτες ύλες ζωοτροφών, οι σύνθετες ζωοτροφές και τα πρόσθετα αυτών, δεν πρέπει να προέρχονται ή να έχουν με χρήση γενετικής τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ).

Κατά την περίοδο της εποχικής μετακίνησης, τα ζώα επιτρέπεται να βοσκούν σε μη βιολογικές εκτάσεις όταν μετακινούνται πεζή από ένα βοσκότοπο σε άλλο. Η κατανάλωση μη βιολογικών ζωοτροφών, με τη βόσκηση χλόης ή άλλων φυτών, στη διάρκεια της περιόδου αυτής δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10% του συνολικού σιτηρεσίου ανά έτος.

Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία υπολογίζονται ως ποσοστό της ξηράς ουσίας των ζωοτροφών γεωργικής προέλευσης.

Κτηνοτροφικές πρακτικές

Δεν πρέπει να εφαρμόζονται συστηματικά πρακτικές όπως κοπή ουράς, κοπή των οδόντων ή των κεράτων.

Χειρουργικός ευνουχισμός επιτρέπεται μόνο υπό προϋποθέσεις.

Απαγορεύεται η χρήση αλλοπαθητικών ηρεμιστικών πριν και κατά τη μεταφορά και σφαγή των ζώων, καθώς και η ηλεκτρονική διέγερση κατά τη φόρτωση.

Η αναπαραγωγή θα πρέπει να βασίζεται σε φυσικές μεθόδους. Επιτρέπεται η τεχνητή σπερματέγχυση. Οι υπόλοιπες μορφές υποβοηθούμενης αναπαραγωγής απαγορεύονται (ορμόνες, εμβρυομεταφορά κ.λπ.).

Απαγορεύεται η χρήση ουσιών για την προώθηση της ανάπτυξης ή της παραγωγής καθώς και η χρήση ορμονών για έλεγχο της αναπαραγωγής.

Τα ζώα πρέπει να κινούνται ελεύθερα. Απαγορεύεται να κρατιούνται τα ζώα δεμένα.

Πρέπει να είναι δυνατή η ταυτοποίηση των ζώων σε όλα τα στάδια παραγωγής. Τηρούνται και ενημερώνονται τα μητρώα ζώων με όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Συνθήκες σταβλισμού και χώροι ελεύθερης κίνησης και στέγασης ζώων

Τα κτήρια για τα ζώα δεν είναι υποχρεωτικά σε περιοχές με κατάλληλες κλιματικές συνθήκες που επιτρέπουν την υπαίθρια διαβίωση των ζώων.

Η πυκνότητα των ζώων εντός των ενδαιτημάτων πρέπει να επιτρέπει την άνεση, την καλή διαβίωση και να ικανοποιεί τις ειδικές ανάγκες των ζώων που σχετίζονται κυρίως με τα είδη, τη φυλή και την ηλικία των ζώων. Πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη τις ανάγκες της συμπεριφοράς των ζώων που εξαρτώνται ιδίως από το μέγεθος της ομάδας και το φύλο των ζώων. Η πυκνότητα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες άνετης διαβίωσης των ζώων, παρέχοντας σε αυτά επαρκή χώρο για φυσική στάση, να ξαπλώνουν με ευκολία, να κυλιούνται, να περιπολούν τον εαυτό τους, να λαμβάνουν όλες τις φυσικές στάσεις και να κάνουν όλες τις φυσικές κινήσεις, όπως να τεντώνονται. Το ελάχιστο εμβαδόν των κτηρίων και των υπαίθριων χώρων καθορίζεται στον παρακάτω πίνακα.

Είδος ζώου	Εντός των κτηρίων (καθαρό εμβαδόν για τα ζώα) τ.μ./κεφαλή	Υπαίθριος χώρος (χώροι άσκησης, χωρίς τους βοσκοτόπους) τ.μ./κεφαλή
Χοιρομητέρες με χοιρίδια έως 40 ημερών	7,5	3,5
Χοίροι πάχυνσης	έως 50 kg	0,8
	έως 85 kg	1,1
	έως 110kg	1,3
Χοιρίδια	> 40 ημερών & έως 30 kg	0,6
	θηλυκό	2,5
Χοίροι αναπαραγωγής	αρσενικό	6 εάν οι χώροι σταυλισμού χρησιμοποιούνται για φυσική οχεία: 10 τ.μ./αρσενικό
		8

Η μόνωση, η θέρμανση και ο αερισμός του κτιρίου πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η κυκλοφορία του αέρα, το επίπεδο της σκόνης, η θερμοκρασία, η σχετική υγρασία της ατμόσφαιρας και η συγκέντρωση αερίων διατηρούνται εντός ορίων μη επιβλαβών για τα ζώα. Τα κτήρια πρέπει να επιτρέπουν την είσοδο άφθονου φυσικού αερισμού και φωτός.

Το δάπεδο των χώρων στέγασης πρέπει να είναι ομαλό αλλά όχι ολισθηρό. Πρέπει να είναι συνεχές (τουλάχιστον το μισό εμβαδόν του), δηλαδή να μην είναι γρίλια ή δικτυωτό.

Τα ενδαιτήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με άνετο, καθαρό και στεγνό χώρο ωτοκίας/ανάπαυσης, επαρκών διαστάσεων, αποτελούμενο από στερεή κατασκευή χωρίς δάπεδο υπό μορφή γρίλιας. Ο χώρος ανάπαυσης πρέπει να περιέχει άφθονο στεγνό υλικό κατάκλισης με στρωμνή. Η στρωμνή πρέπει να περιλαμβάνει άχυρο ή άλλο κατάλληλο φυσικό υλικό. Η στρωμνή είναι δυνατό να βελτιώνεται και να εμπλουτίζεται με οποιοδήποτε ανόργανο προϊόν του Παραρτήματος I του Καν.(ΕΚ) 889/2008 όπως ισχύει κάθε φορά.

Οι θηλυκοί χοίροι πρέπει να διατηρούνται σε ομάδες, εκτός από τα τελευταία στάδια της κυήσεως και την περίοδο του θηλασμού.

Απαγορεύεται ο σταβλισμός χοιριδίων σε επίπεδα δάπεδα ή σε κλωβούς χοιριδίων.

Οι συνθήκες σταβλισμού πληρούν τις απαιτήσεις της κοινοτικής ή/και εθνικής νομοθεσίας.

Τα ενδαιτήματα, ο εξοπλισμός και τα εργαλεία πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται κατάλληλα, ώστε να προλαμβάνονται οι επιμολύνσεις και η ανάπτυξη παθογόνων οργανισμών. Τα κόπρανα, τα ούρα και οι αχρησιμοποίητες ζωτροφές πρέπει να απομακρύνονται όσο συχνά απαιτείται για να ελαχιστοποιούνται οι οσμές και να αποτρέπεται η προσέκλυση εντόμων ή τρωκτικών.

Για τον καθαρισμό και απολύμανση σε κτίρια, εξοπλισμούς και εγκαταστάσεις επιτρέπονται μόνο τα προϊόντα Παράρτημα VII του Καν.(ΕΚ) 889/2008 όπως ισχύει κάθε φορά.

Για την καταπολέμηση των εντόμων και άλλων βλαβερών οργανισμών επιτρέπονται μόνο τα προϊόντα του Παράρτημα II του Καν.(ΕΚ) 889/2008 όπως ισχύει κάθε φορά (τα τρωκτικοκτόνα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο μέσα σε παγίδες).

Τα ζώα πρέπει να έχουν μόνιμη πρόσβαση σε προαύλιους χώρους και βοσκότοπο όποτε το επιτρέπουν οι συνθήκες.

Οι χώροι άσκησης πρέπει να επιτρέπουν στους χοίρους να κοπιίζουν και να σκάβουν με το ρύγχος τους. Για να έχουν τη δυνατότητα τα ζώα να σκάβουν με το ρύγχος τους, μπορούν να χρησιμοποιούνται διάφορα υποστρώματα.

Οι υπαίθριοι χώροι μπορεί να είναι εν μέρει καλυμμένοι.

Δείκτης πυκνότητας

Η συνολική ποσότητα ζωικής κόπρου, για την προστασία των υδάτων από την νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης που διασπείρεται στην εκμετάλλευση πρέπει να μην υπερβαίνει τα 170 χιλιόγραμμα αζώτου ετησίως ανά εκτάριο χρησιμοποιήσιμης γεωργικής γης.

Ο αριθμός των ζώων που αναλογεί στην παραπάνω ποσότητα είναι 74 χοιρίδια, 6,5 θηλυκοί χοίροι αναπαραγωγής, 14 χοίροι για πάχυνση και 14 άλλοι χοίροι ανά 10 στρέμματα.

Οι εκμεταλλεύσεις βιολογικής παραγωγής μπορούν να συνάπτουν γραπτές συμφωνίες συνεργασίας αποκλειστικά με άλλες εκμεταλλεύσεις και επιχειρήσεις οι οποίες συμμορφώνονται με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής με σκοπό τη διασπορά πλεονάζουσας κόπρου βιολογικής παραγωγής.

Πρόληψη Ασθενειών και Κτηνιατρική αγωγή

Για την πρόληψη των ασθενειών ο κτηνοτρόφος πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα εξής:

- επιλογή των κατάλληλων φυλών ή τύπων
- εφαρμογή κτηνοτροφικών μεθόδων που να ενισχύουν την αντοχή σε ασθένειες
- χρήση ζωοτροφών υψηλής ποιότητας, τακτική άσκηση και δυνατότητα πρόσβασης σε βοσκοτόπους
- εξασφάλιση κατάλληλης πυκνότητας ζώων

Απαγορεύεται η προληπτική χρήση αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών κτηνιατρικών φαρμάκων ή αντιβιοτικών. Πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά προτίμηση φυτοθεραπευτικά προϊόντα, ομοιοπαθητικά προϊόντα, ιχνοστοιχεία και προϊόντα που απαριθμούνται στο Παράρτημα V, τμήμα 3 και στο Παράρτημα VI, τμήμα 1.1 του Καν.(ΕΚ) 889/2008 όπως κάθε φορά ισχύει, υπό τον όρο ότι έχουν πραγματικό θεραπευτικό αποτέλεσμα για το συγκεκριμένο είδος ζώου και την παθολογική κατάσταση για την οποία χορηγούνται.

Απαγορεύεται η χρήση ουσιών για την προώθηση της ανάπτυξης ή της παραγωγής, (περιλαμβανομένων αντιβιοτικών, κοκκιδιοστατικών και άλλων τεχνητών βοηθημάτων για την προώθηση της ανάπτυξης) και χρήση ορμονών ή παρόμοιων ουσιών για τον έλεγχο της αναπαραγωγής ή για άλλους σκοπούς (π.χ. πρόκληση ή συγχρονισμός οίστρου).

Όταν, παρά τα προληπτικά μέτρα για τη διασφάλιση της υγείας των ζώων, τα ζώα ασθενούν ή τραυματίζονται, πρέπει να τους παρέχονται αμέσως φροντίδες, εάν είναι απαραίτητο σε συνθήκες απομόνωσης και στον κατάλληλο στεγασμένο χώρο.

Εάν η εφαρμογή των προαναφερόμενων μέτρων δεν είναι αποτελεσματική για την καταπολέμηση της ασθένειας ή του τραύματος και η θεραπεία είναι απολύτως απαραίτητη για να μην υποφέρει το ζώο, επιτρέπεται η χορήγηση αλλοπαθητικών συνθετικών χημικών κτηνιατρικών φαρμάκων ή αντιβιοτικών υπό την ευθύνη κτηνιάτρου και την έγκαιρη ενημέρωση του **ΟΞΥΓΟΝΟ** μέχρι τρεις επεμβάσεις ανά έτος. Σε αυτή την περίπτωση, η επέμβαση καταγράφεται (διάγνωση, δραστική ουσία δοσολογία κ.λπ.) στα αρχεία του παραγωγού. Η περίοδος αναμονής μεταξύ της τελευταίας χορήγησης συνθετικών φαρμάκων σε ένα ζώο, και της παραγωγής βιολογικών προϊόντων από αυτό, πρέπει να διπλάσια από αυτή που ορίζει ο νόμος (αν η περίοδος δεν προσδιορίζεται, πρέπει να είναι τουλάχιστον 48 ώρες). Όταν χρησιμοποιούνται κτηνιατρικά φάρμακα, πρέπει τα σχετικά στοιχεία να δηλώνονται στο **ΟΞΥΓΟΝΟ**, πριν τα ζώα ή τα ζωικά προϊόντα διατεθούν στην αγορά ως βιολογικά προϊόντα. Τα ζώα που υποβάλλονται σε θεραπευτική αγωγή πρέπει να ταυτοποιούνται σαφώς, ατομικά ή ομαδικά.

Επιτρέπονται οι εμβολιασμοί και οι αντιπαρασιτικές αγωγές που είναι υποχρεωτικές βάσει της Εθνικής ή Κοινοτικής νομοθεσίας.

Βιολογική γεωργία

Προστατεύω τη φύση, ζώ καλά!